

§ 18

Barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden

Dnr 3.1.1.-213/2019

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport om barnfamiljer med socialtjänstkontakt som lever under osäkra boendeförhållanden.
2. Socialnämnden godkänner ändrad avgränsning av kartläggningens målgrupp från och med nästa planerade kartläggning år 2021.
3. Ärendet delges stadsdelsnämnderna.

Ärendet

Staden har sedan 2004 genomfört kartläggningar av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som saknar stadigvarande bostad. Den senaste kartläggningen genomfördes i april 2019 och redovisar 364 barnfamiljer som saknar stadigvarande boende. Detta är en ökning med 22 familjer jämfört med den senaste kartläggningen i januari 2017. De familjer som omfattas av kartläggningen utgör en sårbar grupp. Majoriteten av barnfamiljerna i kartläggningen består av minst en vuxen född utom Europa och som har sin försörjning genom ekonomiskt bistånd. Av de inrapporterade familjerna består 65 procent av ensamstående kvinnor med barn. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att barn inte ska fara illa och för att barnfamiljer som befinner sig i nöd alltid erbjuds tillfälligt boende i någon form. Tillfälligt boende på akutboende eller härbärge är inte aktuellt för barnfamiljer. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner rapporten.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 maj 2019.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Ole-Jörgen Persson m.fl. (M), Mariana Moreira Duarte (MP), Michaela Hollis (KD)
” Att leva under osäkra boendeförhållanden innebär en stor otrygghet och utsatthet för de berörda barnen. Det påverkar deras

hälsa, deras skolgång och deras möjlighet att delta i fritidsaktiviteter negativt. Sedan år 2008 har hemlösheten i Stockholm minskat successivt, från 3051 till 2439 personer, trots att antalet invånare i staden ökar ständigt över tid. Men vad gäller målgruppen barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden ser vi att utvecklingen går åt motsatt håll: här ökar hemlösheten istället för att minska. Den aktuella kartläggning genomfördes i april 2019 och redovisar 364 barnfamiljer och 752 barn som saknar stadigvarande boende. Det innebär en ökning med 22 familjer jämfört med den senaste kartläggningen i januari 2017, vilket vi i den grönbå majoriteten ser allvarligt på.

Kartläggningen visar att merparten av familjerna (65%) består av ensamstående kvinnor, ofta födda utanför Europa, med ett eller två barn. Den vanligaste orsaken till att de hamnar i en osäker boendesituation är att de har varit utsatta för våld i nära relationer (22%). Där ser vi en tydlig skillnad från hemlösheten i stort där en övervägande majoritet (67%) enligt stadens kartläggning från september 2019) är män. Det finns med andra ord ett tydligt jämställdhetsperspektiv i denna fråga, och därför är det oerhört viktigt att stadens arbete för att motverka och förebygga våld av närstående fortsätter och förstärks. Staden erbjuder bland annat genomgångsbostäder för målgruppen barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden, och vår majoritet beslutade att i samband med budgeten för år 2019 att säkerställa att kvinnor som är utsatta för våld av närstående att få möjlighet till förtur i bostadskön. Utöver detta lyfter stadens handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden, som antogs i kommunfullmäktige den 11 juni 2018, vikten av att det sätts in kompensatoriska insatser för att lindra nöden och förbättra livsvillkoren för de berörda barnen och det är viktigt att det efterlevs.

Mycket har gjorts, men vi behöver göra mer för att vända utvecklingen. För barnens uppväxt går inte i repris. Det är mycket viktigt att förbättra familjernas förutsättningar att komma in på den reguljära bostadsmarknaden. Här ser vi att insatser för att stärka utlandsfödda kvinnors möjligheter att komma in på arbetsmarknaden är av stor vikt och det är något som vi i den grönbå majoriteten arbetar vidare med.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V),
ledamoten Karin Gustafsson m.fl. (S)

”Vi tackar för denna ytterst angelägna rapport som befarat visar en ökning av barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden. En stor bidragande orsak är svårigheter för många att få in en fot på bostadsmarknaden och utestängningen från den ordinarie bostadsmarknaden har ökat drastiskt. Det finns allt färre hyreslägenheter som personer med låg ekonomi har råd med och den tidigare borgerliga majoritetens utförsäljningar av allmännyttan har tvingat allt fler barnfamiljer att förlita sig på den svarta andrahands- marknaden. Av de barnfamiljer som befinner sig i en osäker boendesituation uppger 22 % att detta är på grund av våld mot kvinnor eller våld i nära relation. Det är en ökning med 10 % jämfört med föregående mätning. Vi kan konstatera att trots den styrande majoritetens löften om att fler våldsutsatta kvinnor och barn ska få en bostad så går utvecklingen åt fel håll. Många av de familjer som förlorar sina boenden på grund av våld har en svag ställning på bostadsmarknaden och kommer att drabbas hårt av den ombildningsprocess det grönbå styret har påbörjat i ytterstaden samtidigt som man inte ännu gjort verklighet av löftet att fler våldsutsatta kvinnor och barn ska få förtur i bostadskön.

Det är av yttersta vikt att barnperspektivet genomsyrar socialförvaltningens arbete när det gäller barnfamiljer i riskzonen att bli hemlösa. Barn har rätt att bli informerade om vad som pågår, om de ska vräkas eller vart de ska bo och hur länge. Om föräldrarna brister i att delge information behöver socialtjänsten kliva in, barn som lever i ovisshet och otrygghet riskerar ökad psykisk ohälsa och kan t.o.m. utveckla stressrelaterade sjukdomar, ångestsymtom och trauma. Uppbrott från barnens skola, förskola och vänner ska så långt det går förhindras och kontinuitet och stabilitet främjas för barnets bästa.

Socialtjänstens dialog med barnet samt kontinuerlig uppföljning blir extra viktig om barnet hamnat i otrygg boendesituation p.g.a. våld i nära relation.

Särskilt utsatta är barn med funktionsnedsättningar och kroniska sjukdomar. Brist på kontinuitet och rutiner försvårar deras rätt till anpassad bra specialistvård och omsorg.

Många barnfamiljer med otrygg boendesituation tvingas leva långa perioder på små begränsade ytor vilket försämrar möjligheterna till adekvat omsorg för inte minst barn med nedsatt immunförsvar.

Vardagen för barn boendes i en instabil boendesituation innebär ofta besvärliga resvägar, långa dagar och för lite återhämtning vilket orsakar trötthet, utmattnings och många barn hinner inte eller har inte möjlighet att få i sig tillräckligt med mat. För barn med

kognitiva funktionsnedsättningar är denna brist på rutin och otrygga matsituationer förödande.

2020 blir barnkonventionen blir lag och barnens mänskliga rättigheter måste tillgodoses fullt ut. Nollvisionen mot barnfamiljer i hemlöshet ska kunna efterlevas och fokus samt resurser läggas på att få fram fler alternativa trygga boenden för berörda familjer drabbade av bostadslöshet.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Bonnier Rantala (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).